

Den svære (og den gode) aflevering – hentet fra [Den svære \(og den gode\) aflevering - FOLA - Forældrenes Landsorganisation](#)

Nogle gode råd og indsigter i hvad det kan handle om, for barnet i overgangen fra hjem til pasning.

Hvorfor græder mit barn?

Alle børn kan have en svær aflevering i ny og næ, men hvis det begynder at gentage sig, så skal man sammen med personalet være nysgerrig på, om der er noget på spil og om man kan ændre på noget i afleveringssituationen. Næsten 20% af de opkald vi modtager i vores gratis forældrerådgivning, omhandler svære afleveringer - af den simple grund, at det er dét tidspunkt på dagen, barnet tydeligst kan fortælle os, at der er noget der ikke fungerer for dem. Men hvad er det så de prøver at fortælle?

- For nogle børn handler det om, at de er nye i dagtilbuddet og skal vænne sig til de nye voksne og til at sige farvel.
- For nogle børn er det svært at vende tilbage til hverdagen efter en lang god ferie og meget tid sammen derhjemme.
- For nogle børn, særligt vuggestuebørn, falder det sammen med et udviklingsstadiet. De har nu en ny forståelse af, at mor eller far går, og de savner på en ny måde.
- For nogle børn er der noget i selve afleveringsritualet, der gør dem utrygge fx uro.
- For andre børn er afleveringen et "symptom" på noget andet. De kan have et særligt behov for forældretryghed grundet forhold i hjemmet, i børnegruppen eller i personalegruppen og barnet trives ikke som det plejer.
- For nogle børn handler det om, at vi som forældre er utrygge ved noget i institutionen og at de fornemmer den utryghed.

Hvad end der er på spil, så hjælper vi barnet bedst ved, at vi voksne taler sammen om en løsning.

Hvordan ser den gode aflevering ud?

Der findes ingen universel model for den gode aflevering, fordi børn og forældre er forskellige. Men der findes dog en række råd, som kan være behjælpelige, hvis man har et barn, der reagerer ved afleveringen.

- Fra arm til arm
De allermindste børn vil som oftest være tryggest ved at blive afleveret i en favn, eller på skødet hos en voksen. Her kan et overgangsobjekt, fx sut eller krammedyr, også være en god hjælper. Den voksne kan også stå klar med sut og bamse, så barnet har lyst til at komme over til hende. Når vi afleverer til en favn, er det vigtigt, at det er os der *giver* barnet over til personalet, og ikke personalet der *tager* barnet ud af vores arme.
- Aflevering til leg
De lidt større børn kan have glæde af at blive afleveret til en leg eller aktivitet fx højtlesning eller et bord med puslespil, hvor der i forvejen sidder børn og en voksen og leger. Nogle børn kan også have glæde af at få en opgave sammen med den voksne, fx "Når du har sagt farvel, kan du hjælpe mig med at hente vogn i køkkenet eller stable stole ned".

- Vinkevinduet
Nogle børn er glade for et vinkevindue, hvor de sammen med en voksen fra stuen, sender far eller mor afsted. Her skal de nemlig ikke sige farvel og ”slippe krammet”, men sidder allerede på skødet af en voksen og får lige et ekstra glimt af mor eller far.
- En fast rutine hver dag
Hvis afleveringen er genkendelig, giver det tryghed, lidt ligesom putteritualet derhjemme om aftenen. Når afleveringen er forudsigelig, opstår der færre tidsrum, hvor barnet bliver i tvivl om, hvornår mor går og om hun mon bliver længere. Rutinen skabes i samspil med barnet og kan for eksempel se sådan her ud: *Vi vasker først hænder, så sætter vi madkassen i køleskabet, siger godmorgen på stuen og giver mor eller far ét kram og to kys. Så følger en voksen barnet over til vinkevinduet, hvor vi sender et sidste vink inden vi går.*
- Der er tid til at tage imod
Alle afleveringer bliver bedre af, at der er ro og tid til at tage imod barnet. Hvis pædagogen allerede har to børn på skødet, er oddsene for en god aflevering ikke særlig høje. Er der altid travlhed, når I kommer kl. 8, så forhør dig hos personalet, om der er andre roligere tidsrum, hvor det giver mere mening for jer at komme. Måske er det bedre at komme et kvarter/en halv time før i vuggestue, til gengæld for en rolig aflevering med ledige arme til at tage imod.
- Man er tydelig
Børn fornemmer vores uro. Så hvis vi er i tvivl om, hvornår vi skal gå, bliver vores barn næsten med sikkerhed også uroligt. Tag initiativ til afleveringen, se pædagogen i øjnene og sig ”Nu siger jeg farvel”. Er du i tvivl om det rigtige tidspunkt, så spørg i situationen. Når de voksne omkring barnet er enige om, hvad der skal ske, kan barnet lidt nemmere læne sig ind i den ro.

Den hurtige aflevering

Mange forældre mødes af det pædagogiske råd, der hedder: ”Lad afleveringen gå hurtigt. Hvis vi trækker det ud, så bliver det kun værre”. Denne læresætning indeholder mange sandheder, fordi den netop handler om, at vi skal være tydelige overfor barnet. Fra vi har sagt farvel, så skal vi også vise barnet, at vi går, så den svære afsked ikke bliver for lang. Det er altså her, vi skal undgå at trække i land og sige ”Okay så vis mig lige dukkekrogen, og SÅ går jeg”.

Hvis du har en besked, fx om nattens søvn, som du gerne vil give personalet, men dit barn samtidig begynder at reagere, så ring derned lidt efter eller sig at du sender en aula besked.

Når den hurtige aflevering misforstås

Den hurtige aflevering betyder ikke, at man skal have travlt fra man træder ind i garderoben og have afleveret på 2 minutter. Man må gerne tage sig god tid med overtøjet, pjatte lidt ved håndvasken og træde ind på stuen og pege lidt på det legetøj, der ser spændende ud. Men når ”rutinen” er overstået eller når barnet begynder at blive lidt uroligt, så siger vi farvel og er tydelige i, at vi går.

Den hurtige aflevering bliver til tider misforstået, og det velmenende pædagogiske råd opleves for nogle forældre mere, som en ordre der føles svær at følge. Det bunder nogle gange i at personalet står midt i en hektisk morgen og er lidt pressede og at forælderen er ængstelig og ikke er tryk ved at give slip. Den kombination er ikke god, for her er parterne ikke enige om hvad den rigtige tilgang er.

Når vi står i den situation, er det vigtigt, at vi finder et ordentligt tidsrum, til at tale om afleveringen. Man kan nemlig ikke aftale en god strategi med et grædende barn på armen. Find et roligt tidspunkt om eftermiddagen eller aftal et møde og læg en fælles plan *sammen*.

Forældrene skal være med ombord og åbne op

Føler du dig ikke tryk ved det pædagogerne anviser, er det vigtigt at være i dialog om det. For hvis vi bare smiler og nikker, men inderst inde tænker "*det går aldrig*", så mærker barnet vores tvetydighed. Her kan det være en idé at aftale en prøveperiode, fx at man efter 14 dage vil evaluere, om man ser fremgang og om afleveringsritualet fungerer for alle parter. Hvis man som forælder ved, at der er lagt op til en evaluering, kan man måske nemmere afprøve en morgenrutine, man ellers er lidt i tvivl om.

Det gælder for næsten alle forældre, at vi er lidt tilbageholdne med at fortælle personalet hvordan vi egentlig har det. For kan vi sige noget der bliver misforstået eller kommer til at skade samarbejdet? Det forbehold tager mange forældre, men derved får vi heller ikke talt om det der reelt fylder. Og hvis vi ikke fortæller personalet om det, så kan de heller ikke handle på vores bekymring eller tvivl. Når man begynder at åbne op overfor hinanden, kan man nemmere finde et fælles ståsted og arbejde med at gøre både dig som forælder og dit barn tryk.

Tilbagemeldingen der gør forskellen, når afleveringerne gør ondt

"Han er okay igen og leger nu med klodser". Med få ord kan vi forældre få vores nervesystem i ro, sænke skuldrene og begynde at koncentrere os om vores arbejde. Nogle steder kan man aftale med personalet at de (i en periode med tilbagevendende svære afleveringer) lige giver besked når alt er roligt igen, på sms, aula eller pr telefon. Nogle steder vil personalet ikke have den fornødne tid, men der kan man som forælder altid lige ringe og kort få bekræftet at alt er godt igen.

I en periode med svære afleveringer, gør det en stor forskel rent faktisk at få bekræftet, at vores barn er nok okay igen. Og når sønnike er ked af det igen næste dag, kan vi lettere aflevere, fordi erfaringen fortæller os, at det nok skal blive godt igen.

Hvis det fortsat er svært

Man skal have tålmodighed, når man er i en periode med svære afleveringer, for der findes ikke en vupti-løsning, hvor barnet fra den ene dag til den anden ændrer adfærd. Men hvis man oplever at gråden eller "jeg vil ikke afsted" bliver ved med at fylde hos barnet eller at de svære morgener er tilbagevendende, så skal man sammen med personalet, gå på opdagelse.

Man skal se på om afleveringerne er et symptom på, at der er forhold barnet ikke trives i, og hvor man skal sætte ind. Det kan være i børnegruppen hvis eksempelvis legedynamikken har ændret sig. Det kan være i voksensk kontakten hvis der fx har været meget udskiftning eller rocade. Det kan også være i barnets hjemmesituation, fx hvis den ene forælder er mere væk pga arbejde. Og det kan også være et helt fjerde scenarie. Fælles er dog at det kræver en god, kontinuerlig og nysgerrig dialog med personalet, at komme frem til, hvad der udfordrer barnet og hvordan vi bedst hjælper det.